

Kirkonpalvelija

2
2025

Tarinat lumoavat

Kirjan ja ruusun päivää vietettiin 23. huhtikuuta. Päivän huomioiminen meni itseltäni ohi, mutta mielestäni kirjojen lukemista tai kuuntelemista kannattaa ylläpitää aktiivisesti läpi vuoden. Tässä kevään aikana on muutamankin kerran tullut muistellua kirjoja ja sarjakuvia, joita itse luin kouluikäisenä. Aku Ankkoja tuli luettua todella usein, lehdet olivat usein enemmän ja vähemmän riisoja runsaan lukemisen johdosta. Aku on niin epäonninen työsuhteissaankin, että usein häntä kävi sääliksi. Roope Anka lupasi josakin kohtaa palkaksi puolet minimipalkan puolikkaasta. Korkeajännitys-, Tintti- ja Mustanaamio-lehtiä on myös tullut luettua loputtomasti. Näiden ”kaiken nuorison” -lehtien lisäksi muistan Tiina-kirjat ja Viisikko-kirjat.

Kirjojen lukeminen rentouttaa ja parantaa keskittymiskykyä, mielikuvitus aktivoituu sanojen

merkitystä pohtiessa, sanavarasto kasvaa, syke laskee. Tässä vain muutama syy tarttua mieleiseen kirjaan. Kirjoja ei välttämättä tarvitse ostaa, kirjastoista löytää laajan valikoiman uusia ja vanhempia painoksia.

Kesäloman tullessa aion itse

tarttua Satu Rämön Hildur -kirjaan, laittaa sandaalit jalkaan ja istua ulos auringon lämpöön lukemaan. Kokonainen tarina kiireettömästi on hyvää vastapainoa lyhyille netin uutistulvalle, olivat uutiset sitten tärkeitä tai eivät.

Miten sinä nollaat stressiä ja rentoudut tulevana kesänä? Tärkeintä on, että löydät aikaa rauhoittumiselle, naurulle, ystäville ja itsesi mielestä mukaville asioille. Keskikesän aikaan on mainio mahdollisuus naurulle ja kohtaamisille asiapitoisten teemojen lomassa. Toivottavasti näemme koulutuspäivillä Helsingissä.

Hyvää ja rentouttavaa kesää sinulle ja läheisillesi!

Mari Antila

Kirkonpalvelijat ry,
puheenjohtaja

Hyvä koulutuspäiville osallistuja!

Hietaniemen hautausmaakierros on varattu alustavasti 24.6. klo 19.30.

Omakustannehinta opastetulle kierrokselle on 15 €/hlö. Sihteeri hoitaa maksujärjestelyt koulutuspäivien aikana.

Maksut joko Mobilepayn kautta tai yhdistyksen tilille.

Kiitos Johannes Kastajasta. Sinä varustat työtoverisi juuri sillä rohkeudella ja niillä lahjoilla, joita kyseisessä tehtävässä tarvitaan. Auta, että emme ylenkatsoisi ketään, jonka sinä olet kutsunut työhösi valtakunnassasi.

Anna-Mari Kaskinen

Kiitos, kasvot ja Kristus

Hyvä lukija, rakas kirkonpalvelija, kirjoitan Sinulle kolmesta näkökulmasta. Näkökulmat ovat kiitos, kasvot ja Kristus.

Ensimmäiseksi haluan kiittää. Suuri kiitos työstäsi Kristuksen kirkon eteen. Aloitin itse kirkollisen urani kesäsuntion apulaisena 31 vuotta sitten Helsingin tuomiokirkossa. Nopeasti ymmärsin työn moninaisuuden ja sen merkityksen. Olen aina arvostanut suuresti suntioita, vahtimestareita, emäntiä, siivoojia ja hautausmaan työntekijöitä.

Kiitokseni ei ole vain kaunis sana, vaan periaatteellinen käsitys kirkon työstä. Luterilaisen kirkomme ajatus kutsumuksesta voidaan kiteyttää siihen, että työn tulee tehdä hyvää ja sen kautta palvella Jumalaa. Kirkonpalveli-

jat ovat sen työn ytimessä. Jokapäiväinen työ, jota tehdään oman, toisten ja yhteisen hyvän eteen on mitä suurimmissa määrin Jumalan palvelemista.

Toiseksi haluan sanoa kasvoista. Kirkon palveluskunnan kasvot ovat usein ensimmäiset kasvot, jotka tulevat ihmistä vastaan hänen saapuessaan kirkkoon. Katse, jolla tulijaa katsotaan, voi heijastella joillekin kirkkoon saapuville katsetta, jolla koko kirkko tai jopa itse Jumala katsoo häntä. Teidän kasvoillanne on siis valtava merkitys. Olette kirkon työn kannalta eturintamassa ja se on äärimmäisen tärkeä paikka. Työnne on korvaamaton tässäkin mielessä.

Kolmanneksi haluan kirjoittaa Kristuksesta. Kiitoksista ja omissa kasvojen merkityksestä voi ol-

la hyvällä mielellä ylpeä, mutta ei väärällä tavalla ahdistua tai ylpistyä. Olemme kaikki yhdessä tekemässä töitä Kristuksen eteen, emme itsellemme. Tämän on tarkoitus samanaikaisesti vastuuttaa ja vapauttaa. Se muistuttaa siitä, että emme toimi omien päämääriemme tai tavoitteidemme vuoksi, vaan Kristuksen ja samalla se muistuttaa, että työomme onnistuminen ei ole viime kädessä vain meidän varassamme, vaan Kristuksen. Hän meidät varustaa ja työhömmekä joka päivä valmistaa.

Antoisia koulutuspäiviä kaikille ja Jumalan siunausta!

Teemu Laajasalo

Helsingin hiippakunnan piispa

Jumalan sana pysyy (Jes. 40: 1–8)

On aika keskittyä viettämään keskikesän juhlaa, juhanusta. Valoa riittää ja toivotavasti myös lämmintä säätä. On toisaalta niin, että harva enää tietää, mikä kristillinen merkitys juhannukseen liittyy. Kysymys on Johannes Kastajan päivästä.

Tekstit kertovat Johanneksesta ja hänen tehtävästään sekä hänen järkyttävästä kuolemastaan. Hänen elämänsä sisälsi pienois-koossa kaiken sen, mitä nyt maailmalla tapahtuu suuremmissa mittakaavassa.

Tämä näkyy selvästi niissä so-
dissa, joita parhaillaan käydään eri puolilla maapalloa. Voimankäyttö on ikään kuin uusi normaali, josta on tullut tämän päivän ”evangeliumi”, jota hoetaan päivittäin. Tällainen asenne nähdään turvallisuuden ja arkipäiväisen elämän rau-

hanomaisena takeena. Taka-alalle jää kysymys siitä, millaisen tehtävän Luoja aikanaan antoi ihmiskunnalle, kun hän käski ihmistä varjelemaan ja viljelemään maata.

Johannes Kastajan tehtävä oli olla tien raivaaja Jeesukselle, joka tuli hänen jälkeensä tuomaan evankeliumin maan päälle ihmisen pelastumisesta. Näin syntyi tarkoitus sille, miksi me olemme olemassa ja mikä merkitys elämällemme on. Me olemme Jumalan luomia ja Hänelle äärimmäisen rakkaita, minkä Luoja todisti uhraamalla oman Poikansa, jotta me pelastuisimme ja saisimme iankaikkisen elämän.

Tien raivauksen tehtävänä on koskettaa ihmisen sydäntä siten, että esteet poistuisivat ja mahdollistaisivat ihmisen vaeltamaan elämässään Luojan tahdon mukaan.

Tällöin uusi normaali olisi jotakin muuta kuin voimaan perustuvaa. Elämän sisältö perustuisi lähimmäisen rakkauteen ja hyvän tekemiseen niiden puolesta, jotka joutuvat elämään äärimmäisessä hätässä. Ihminen on luotu tekemään hyvää eikä tuhoamaan elämää. Maapallomme on kotimme, josta on pidettävä huolta varjelemalla ja viljelemällä. Tähän meitä velvoittaa selkeästi Jumalan sana, joka pysyy ikuisesti. **”Ihminen on kuin ruoho, ihmisen kauneus kuin kedon kukka! Ruoho kuivuu, kukka lakastuu, kun Herran henkäys koskettaa sitä. Niin! Ruohoa ovat ihmiset. Ruoho kuivuu, kukka lakastuu, mutta meidän Jumalamme sana pysyy iäti.” (Jes. 40: 6-8)**

Keijo Toivanen

Rovasti, kunniasuntio

LINNASMÄEN OPISTO

Seurakunta- ja hautaus- palvelualan ammattitutkinto Seurakuntapalvelun osaamisala

Haku päättyy 12.10.25. Monimuotokoulutus alkaa tammikuussa 2026 ja kestää noin 1,5 vuotta. Lähiopetusta on kerran kuukaudessa 2–3 päivän jaksoina. Tutkinnon suorittaminen edellyttää työ- tai työelämässä oppimisen paikkaa seurakunnassa.

Lisätiedot:

- opintotoimisto, p. 02 4123 502, haku@linnas.fi
- Matti Ijäs, p. 050 4060 837, matti.ijas@linnas.fi

LINNAS.FI • Turku

Edustajiston sääntömääräinen kevätkokous

Kirkon alat ry:n edustajiston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 25.4.2025 Sokos Hotel Presidentissä Helsingissä.

Kokousta edelsi seminaari jossa puhujana oli Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK:n toiminnanjohtaja Juska Kivioja.

Lounaan jälkeen pääsimme aloittamaan toimikauden 2025–2027 ensimmäisen kokouksen. Edustajistoon oli valittuja 11 uutta edustajaa Kaiken kaikkiaan edustajia on 25 joista paikalla oli 23.

Kirkon alat ry:n hallituksen puheenjohtaja Antti Ruuskanen avasi kokouksen ja johti sitä siihen asti, kun valittiin uusi puheenjohtaja toimikaudelle 2025–2027. Äänestyksen jälkeen puheenjohtajaksi valittiin Satu Taitto, joka on ollut 2 edellistä kautta nuijan varressa. Varapuheenjohtajaksi valittiin allekirjoittanut.

Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen kertoi työmarkkinakatsauksessa ajankohtaisista asioista, läpi saaduista palkankorotuksista, hallituksen tämänhetkistä päätöksistä, jotka herättivät närkästystä ja keskusteluakin. Suomen suurta valtion velkaa ihmeteltiin. Sitä on 175 miljardia euroa.

Käytiin läpi selvitys Kirkon alat ry:n toiminnasta vuonna 2024, samoin tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus ja vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille.

Käytiin läpi liiton toiminnan ja talouden suuntaviivat tulevalle edustajistokaudelle.

Kokoukselle ei ollut tullut aloitteita.

Jaakko Karhu

Kirkonpalvelijat ry:n hallituksen varapuheenjohtaja

Valokuvan henkilöt vasemmalta lukien: Jaakko Karhu, Jouni Honkanen, Anita Nurtila, Björn Ståhl, Tuula Liukko ja Kirsi Romo. Kirkon alat ry:n edustajiston Kirkonpalvelijat ry:n jäsenet ajalle 2025–2027.

Joukkovoimalla parempaa työelämää

Ammattiliittojen ansiosta elämme tänä päivänä hyvinvointivaltiossa, jossa työntekijöiden työturvallisuudesta ja hyvinvoinnista sekä työnteon ja yksityiselämän yhteensovittamisesta pidetään huolta. Me ammattiliitot olemme valmiita kehittämään työelämää edelleen, jos siihen annetaan palkansääjien puolelta riittävä mandaatti. Mitä suurempi on työntekijöiden järjestäytymisaste, sitä suurempi neuvotteluvalta on ammattiliitoilla.

Suomessa ay-liikettä on yrittetty viime vuosina ajaa poliittisin keinoin heikommaksi. Sanotaan, että Suomen kilpailukyvyyn kasvattaminen vaatii ammattiliittojen nujertamista. Väitettä perustellaan sillä, että ay-liike on pikemminkin yhteiskunnallisen kehityksen jarru kuin moottori.

Entä jos ammattiliitoja ei olisi, jolloin maan hallituksella olisi täysi vapaus muuttaa ja purkaa työlaainsäädäntöä? Silloin työpaikoilla palattaisiin menneiden vuosikymmenten aikaan, jolloin työntekijällä ei ollut minkäänlaista sananvaltaa omaan työhönsä ja lopputili saattoi tulla milloin tahansa. Saa-uttaisiko Suomi tällaisissa olo-

suhteissa kilpailukykyä huipun?

Alun perin työntekijät alkoivat järjestäytyä pärjätäkseen yhdessä työnantajien mielivaltaa vastaan. Järjestäytymällä tavoiteltiin turvaa ja oikeuksia työntekijöille. Kirkonpalvelijatkin toimivat juuri näin perustaessaan Kirkonpalvelijat ry:n vuonna 1934. Kirkonpalvelijoiden myötävaikutuksella perustettiin pari vuosikymmentä myöhemmin myös ammattiliitto Kirkon alat ry.

Ay-liike tarkoittaa tänä päivänä yli kahta miljoonaa suomalais-
ta. Kokonsa puolesta ammattiliit-

tot muodostavat yhdessä Suomen suurimman kansalaisjärjestön. Jokainen ammattiliitto on jäsentensä muodostama yhdistys, jossa jäsenet käyttävät päätösvaltaa. Jäsenet päättävät, mitä liitto tekee ja mitä palveluja se tarjoaa. Ilman jäseniä missään liitossa ei neuvoteltaisi palkankorotuksia kenellekään, ei minimipalkkoja, ei vuorolisiä eikä lomarahoja. Ei osallistuttaisi työlaainsäädännön valmisteluun, ei opastettaisi ja koulutettaisi, ei soviteltaisi työelämän lukuisia erimielisyyksiä.

Ay-liike on nimenomaan ihmisten liike. Ammattiliitoissa on ymmärrys siitä, että työelämän säännöissä on kysymys viime kädessä ihmisten elämän edellytyksistä. Tutkitaan yhdessä kesäkuun koulutuspäivillä, miltä Suomen taloudessa näyttää työntekijän näkökulmasta. Käymme läpi myös tiivistetysti helmikuussa solmittua virka- ja työehtosopimusta.

Iloisia koulutuspäiviä sinulle hyvä Kirkonpalvelija!

Paula Aaltonen
toiminnanjohtaja
Kirkon alat ry

Kristus, ikuinen aarteemme. Sinä loistat sotien ja taistelujen maailmassa merkkinä toisenlaisesta maasta, jossa vallitsee rakkaus, nöyryys ja anteeksianto, maasta, jossa jokaisella ihmisellä on tilaa ja oma, arvostettu tehtävänsä. Armahda meitä, kun välillä sokaistumme tämän maailman aarteiden edessä ja käännämme selkämme sinulle. Älä anna meidän milloinkaan luopua sinusta, kalleimmasta aarteestamme.

Anna-Mari Kaskinen

Ajankohtaista työaikarintamalta

Kirkon alojen koulutuspäivillä 24.-25.6.2025 on tarkoitus käsitellä ajankohtaista työmarkkinatilannetta Kirkon alojen näkökulmasta. Allekirjoittaneella on pyydetty sinne esitystä työaikasunnittelusta. Aihepiiri on aina ajankohtainen. Kirkon alojen jäsenistössä on sekä työajallisia että työajattomia viranhaltijoita ja työntekijöitä. Tarkoituksena on valaista joitain ajankohtaisia näkymiä toisaalta työajattomuuteen ja toisaalta työajallisten työajan suunnitteluun.

Työajattomia koskevana ajankohtaisena aiheena on kysymys siitä, millä edellytyksillä työajaton työtä ylipäättään voidaan kirkossa teettää. Perinteisestihän hengellisen työn virkasuhteissa työtä on tehty työajattomana, mutta tätä mahdollisuutta on haastettu uusimman työaikalain tultua voi-

maan. Tarkoituksena on valaista asiaa työtuomioistuimen sairaalapapin työstä antaman ratkaisun pohjalta. Lisäksi on todennäköistä, että toisesta hengellisen työn työajattomuutta koskevasta riita-asiasta, joka koskee käytännössä

kaikkia hengellisen työn työajattomia viranhaltijoita, saadaan hallinto-oikeuden ratkaisu kesäkuun loppuun mennessä. Jos ratkaisu ehditään saada ennen koulutuspäiviä, selostetaan se tuoreeltaan koulutuspäiville osallistujille.

Toisena aihekokonaisuutena allekirjoittaneella on työajallisten työaikasunnittelu. Asiasta ollaan parhaillaan tekemässä kirkon sopijaosapuolten yhteistä ohjetta ja sen on tarkoitus valmistua ennen koulutuspäivien alkua. Siten myös työajallisten työaikasunnittelusta on todennäköisesti kerrottavana ajankohtaisia näkökulmia.

Tervetuloa koulutuspäiville työaika-asioiden äärelle!

Timo Von Boehm

Lakimies

Kirkon työmarkkinalaitos

Lämmin tervehdys Tuomiokirkon mäeltä!

Kirkon tehtävä on rakastaa ja kulkea vierellä. Kirkkoa verrataan usein laivaan, joka kantaa myrskyssä ja tyvennessä – tai äitiin, joka hellästi hoitaa lapsiaan, ruokkii ja pukee. Kirkon työssä olemme niitä käsiä ja jalkoja, jotka hoitavat, ruokkivat ja pukevat ihmisiä aivan loppuun saakka. Palvelua tarvitsee jokainen vuorollaan. Kohdatessamme ihmisiä kohtaamme myös itsemme niine lahjoinemme ja siinä elämäntilanteessa, jossa itse elämme. Vuorovaikutuksessa annamme ja saamme.

Kirkonpalvelijat ry korostaa kaikkien kirkon työntekijöiden yhteyttä. Kirkon työssä tämä

yhteys on äärimmäisen tärkeää. Kokonaisuus ei synny vain yksissä käsissä, vaan seurakunta tarvitsee jokaisen työntekijänsä panosta. Kontekstuaalisen teologian näkökulma kauneuden merkityksestä kirkon sanomassa ei synny sanoista, vaan este-

tiikasta, lämmöstä, huomioimisesta ja palvelusta. Kun teemme työtämme ihmisten parissa, myös meidän hyvinvoinnistamme täytyy pitää huolta. Ammatillittomme kantavat tätä tehtävää neuvottelupöydissä ja vaikeissa ratkaisuissa. Työllemme on merkittävää, että voimme luottaa siihen, että asioitamme hoidetaan vakaalta pohjalta.

Toivon teille kaikille hyviä koulutuspäiviä Helsingissä, kunista kevättä ja kesää, myös levollista mieltä ja rauhallista lo-maa. Sen olette ansainneet.

Mari-Anna Auvinen

vs. kirkkoherra

Helsingin

tuomiokirkkoseurakunta

Hietaniemen hautausmaa Suomi 100 -kierros

Kierros on nimeltään ”Suomi 100”. Sen lähtö on Hietaniemen hautausmaan uuden kappelin kaariporteilta, os. Hietaniemenkatu 20. Linja-auton saa pysäköityä aivan portin kupeeseen, porttirakennuksessa ovat myös yleisö-wc:t. HSL:n vuoro 25 pysäkit ovat aivan kappelin edessä kumpaankin suuntaan Hietaniemenkatua. Kierros kestää noin 1,5 h–2 h

Parituntisella Suomi 100-kierroksella näette Hietaniemen sankarihauta-alueen, marsalkka Mannerheimin ja kenraali Ehrnroothin, Hella Wuolijoen, Georg Malmsténin, Siiri Angerkosken sekä monien muiden kansakuntamme muistiin jääneen henkilön haudat. Kuulette Suomen, Helsingin ja Hietaniemen historiasta, valtiovierailujen seppeleenlaskuprotokollasta ja tavoitatte jotain tämän kauniin kansallisen hautausmaamme historian havinasta. Oppaamme Pekka Lehtiö on paitsi auktorisoitu Helsinki-opas, opastanut Hietaniemessäkin jo toistakymmentä vuotta, luennoinut oppaan ammattitutkintoa suorittaville ja ottanut vastaan ammattitutkintoja. Hautausmaat ja hautaustavat ovat Pekalle tuttuja myös jo kohta 20-vuotisen hauturin työnsä kautta vastaten aiemmin usean vuoden ajan myös Helsingin juutalaisen hautausmaan hoidosta.

Pekka Lehtiö opastaa Mannerheimin jalanjäljillä Sveitsissä.

Hautajaiset ovat tärkeä osa läheisestä luopumista. Kautta historian hautajaiset ovat olleet mahdollisuus ilmaista tunteitamme ja ajatuksiamme jonkun rakastamamme, arvostamamme tai tuntemamme henkilön kuollessa. Ne antavat meille luvan hyvästellä ja osoittaa kunnioitusta päättyneelle elämäntaipaleelle. Ne tarjoavat sosiaalisen verkoston tukea, niin meille, perheenjäsenille kuin ystävillekin.

Hautajaiset sallivat meidän pohtia poismenneen läheisen ja omankin elämän merkitystä sekä mahdollisuuden jakaa suruamme sekä kaipaustamme muiden rakastamme saattamaan tulleiden kanssa. Ne tar-

joavat jatkuvuutta ja toivoa elämiseen ja antavat meille turvallisen mahdollisuuden osoittaa

tunteitamme menetyksen äärellä.

Hautajaiset ovat tärkeä osa prosessia, jossa siirrymme ajasta ennen jonkun meille tärkeän kuolemaa, elämään hänen kuolemansa jälkeen. Hautauskulttuuri Suomessa -luennossani tarkastelen sitä, miten suhtautuminen hautajaisiin ja hautajaiset ovat muuttuneet ja muuttuvat maassamme.

Kyllikki Forsius

toimitusjohtaja

Vantaan Hautaustoimisto

kunniapuheenjohtaja

Suomen Hautaustoimistojen

Liitto ry

Haastattelukutsun sai tällä kertaa liiton edustajistossa vaikuttava jäsenemme, Anita Nurttila. Hän toimii pääkaupunkiseudun alueella. Haastattelijana Mari Antila.

1. Missä olet töissä ja mitä työhösi kuuluu?

Olen töissä Espoonlahden kirkolla siivoojana ja teen jonkin verran myös vahtimestarin töitä.

2. Miksi sinusta kannattaa kuulua Kirkon alojen liittoon?

Ammattiliitto, joka on nimenomaan kirkon väen oma ja jonka edustajat neuvottelevat työehtosopimuksista suoraan. Ei voi parempaa olla!

3. Millainen on historiasi Kirkonpalvelijoiden toiminnassa?

Heti aloitettuani kirkon töissä liityin liittoon ja alayhdistykseen. Sitä kautta olen tullut valituksi Kirkonpalvelijoiden edustajana Kirkon alojen edustajistoonkin.

4. Miten turistin kannattaa viettää kesäpäivä asuinpakkakunnallasi?

Espoon helmi on kaunis saaristo, jonne pääsee tutustumaan vuoroveneellä lähiliikennetaksalla. Arkkitehtuurista kiinnostuneille Espoonlahden kirkko, Dipoli, Haukilahden vesitorni sekä Espoon tuomiokirkko ovat näkemisen arvoisia kohteita.

5. Lyhyesti: Maaseutu vai kaupunki? Kissa vai koira? Koira. Perenna vai leikkokukka? Perenna. Käytetyimmät kenkäsi? Urheilu-sandaalit. Konsertti vai teatteri? Konsertti. Vanhanajan viisaus, joka mielestäsi on totta? Niin metsä vastaa kuin sinne huutaa!

6. Edellinen haastateltava Kirsi Romo halusi kysyä, onko työsi muuttunut paljon vuosien saatossa?

Työni on monipuolistunut valtavasti ja olen päässyt tekemään paljon muutakin kuin pelkää siivousta. Omien vahvuuksien hyödyntä-

minen on aina kivaa ja yhtä kaikki uuden opetteluhaastaa.

7. Kerro jotain, mitä yleisesti ei tiedetä sinusta.

Olen pohjimmiltani aika ujo, enkä uskalla tustua ihmisiin helposti.

8. Miten helpoiten voi liittyä liittoon ja Kirkonpalvelijat ry:n jäseneksi?

Netistä löytyy ohjeet, mutta itse tykkään kertoa uusille (ja miksei vanhoillekin) työkavereille, mitä hyötyä liittoon kuulumisesta on. Henkilökohtaisella palvelulla eli antamalla lomakkeen täyttäväksi helpotan liittymistä. Lisäksi postitan uuden jäsenen lomakkeen liittoon.

9. Mitä haluaisit kysyä seuraavalta haastateltavalta?

Mitkä ovat mieleenpainuvimpia työtehtäviä tai tapahtumia työurallasi?

10. Mikä tai mitkä asiat itseäsi erityisesti kiinnostavat kesäkuun opinto- ja koulutuspäivillä Helsingissä?

Taas on monipuolinen luentopaketti odotamassa! Kaikki asiat ovat kiinnostavia. Silti ehtä parasta Kirkonpalvelijoiden päivien antia ovat tapaamiset ja keskustelut eri puolilta Suomea tulevien kollegojen kanssa.

Hautaustoimi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tehtävänä

Vuoden 2004 alusta voimaan tulleella hautaustoimilaila yleisten hautausmaiden ylläpito säädettiin evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien ja seurakuntayhtymien tehtäväksi. Yleisen yhteiskunnallisen vastuun osoittaminen lakisääteisenä muun kuin valtion tai kunnan tehtäväksi oli järjestelynä poikkeuksellinen, mutta perustui kirkon perinteiseen asemaan hautausmaiden ylläpitäjänä.

Hautaustoimen perinteet seurakunnissa ovat vahvat, maasamme on noin 390 kirkkomaata tai hautausmaata, joiden tiedetään olevan peräisin ajalta ennen vuotta 1917, niistä noin 170 ajalta ennen vuotta 1809. Moni edelleen käytössä oleva kirkkomaa on ajalta ennen vuotta 1686, Ruotsin ja Suomen ensimmäistä protestanttista kirkkolakia. Uskonnonvapauslaki vuonna 1922 takasi hautapaikan seurakunnan hautausmaalta myös kirkkoon kuulumattomille, mutta hautaustoimilaissa palvelu säädettiin yhdenvertaiseksi kaikille kunnan asukkaalle seurakunnan jäsenyydestä riippumatta. Asiasta antamassaan lausunnossa eduskunnan perustuslakivaliokunta piti tärkeänä laissa ilmaista periaatetta hautausmaiden ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin käytettävissä olevasta rahoituksesta.

Hautaustoimilain tullessa voimaan seurakunnat saivat osuuden yhteisöveron tuotosta, mutta vuodesta 2016 lähtien yhteisövero-osuus korvattiin budjettiperustaisella valtion rahoituksella. Rahoitus säädettiin korvaukseksi evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien ja seurakuntayhtymien hautaustoimen, kulttuuriperintökohteiden ylläpidon sekä väestökirjanpidon tehtävistä. Tavoitteen

na tuolloin oli, että valtion rahoitus kattaisi 80 % tehtävien kustannuksista, lisäksi rahoituksen määrä sidottiin indeksiin. Indeksijäädystysten ja rahoitukseen kohdistuneiden leikkausten johdosta tavoitteesta jäätin kuitenkin pian jälkeen, vuonna 2025 osuus on hautaustoimen osalta enää noin 46 %.

Kirkolliskokous käsitteli kokouksessaan toukokuussa 2025 edustaja-aloitetta hautaustoimesta luopumiseksi. Aloitteen mukaan kirkko on hoitanut hautaustoimea sekä perinteiden velvoittamana että uskonsa pohjalta jokaisen ihmisarvoa kunnioittaen. Se on pyrkinyt toimimaan kustannustehokkaasti ja usein alikatteisesti haluten kantaa näin omaa vastuutaan hyvästä yhteiskunnasta ja hyvistä asuinyhteisöistä. Hautaustoimi kirkon järjestämänä on taannut riittävän yhtenäiset, luotettavat ja ihmistä kunnioittavat hautausmaat ja hautaustoimen. Nyt valtio on yksipuolisesti leikannut rahoitusta perustellen sitä kirkollisverotulojen kasvulla. Valtio näyttää olettavan kirkollisverovarojen käyttöä hautaustoimeen. Tämä on luomassa tilanteen, jossa hautaustoimi on pysyvästi ali-

jäämäinen, vaikka hautaustoimen maksuja korotettaisiin. Todellisuudessa alijäämä jää seurakuntien talouden taakaksi. Edustaja-aloitteessa esitettiin, että kirkolliskouksen tulisi tehdä valtioneuvostolle aloite hautaustoimilakiin kirjasta evankelis-luterilaisen kirkon hautaustoimen järjestämisvelvoitteesta luopumiseksi.

Asiasta käytiin kirkolliskokouksessa vilkas keskustelu ja sitä pidettiin kirkon ja valtion suhteiden kannalta erittäin keskeisenä. Käytetyissä puheenvuoroissa korostuivat hautaustoimen tärkeys ja vuoropuhelun jatkaminen valtion kanssa. Valtioneuvoston julkisen talouden suunnitelmia 2026-2029 koskeneen kehysriihipäätöksen pöytäkirjamerkintänä on kirjattu, että hallitus laatii selvityksen valtion rahoituksen suhteesta evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuviin kustannuksiin. Selvitys tehdään opetus- ja kulttuuriministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyössä ja selvityksessä kuullaan kirkon edustajia. Selvityksessä arvioidaan tarvetta lakimuutoksille.

Kirkolliskokous äänesti edustaja-aloitteesta ja se hylättiin selvällä ääntenenemmistöllä. Neuvotteluihin ministeriöiden ja poliittisten päättäjien kanssa sekä valtiovalan kykyyn tehdä korjaavia toimenpiteitä kohdistuvatkin nyt suuret odotukset. Vaikka hautaustoimilaissa ja valtionrahoituslaissa on korjattavaa, niiden muodostama järjestelmä on ollut lähtökohaltaisesti hyvä ja toimiva. Valtiovalan ei tule turmella sitä lyhytnäköisillä päätöksillä.

Harri Palo

Maankäyttöpäällikkö,
Kirkkohallitus

Suosittelien lämpimästi

Tänä vuonna päättyy hienon liittomme luottamusmiesten menossa oleva kausi ja uudet valitaan ensi syksynä. Kirkon alat ry:llä on tällä noin 250 luottamusmiestä, mikä on hyvä määrä, mutta enemmänkin voisi olla, sillä lienee satakunta seurakuntaa, missä meillä ei luottamusmiestä ole.

Luottamusmiehen tehtävä on keskeinen monella tavalla. Tietysti tärkeintä on oman työpaikan jäsenten asioiden hoitaminen, mutta luottamusmies edustaa aina myös liittoaan ja voi ihan vain omalla toiminnallaan edesauttaa järjestäytymistä ja uusien jäsenien saamista liittoon.

Itse olen saanut olla luottamusmiehenä yli 18 vuotta. Aika pitkään uraan mahtuu huonoja hetkiä ja turhautumistakin, mutta esimerkiksi myös oikein hyviä neuvottelutuloksia. Koko ajan olen ollut yhteistyötoimikunnan jäsen ja voinut vaikuttaa sillä tavalla työpaikkani asioihin. Kovasti olen tehävässäni 'saamapuolella', sillä yksi liittomme selvistä vahvuuksista on, että luottamusmiehiä osataan kouluttaa ja heistä pidetään hyvää huolta.

Olen myös sitä mieltä, että kirkonpalvelijat ovat erityisen sopivia luottamusmiehiksi muita työntekijöitä yhtään väheksymättä. Kirkonpalvelija on kaiken mahdolli-

sen toiminnan kanssa tekemisissä ja siinä samalla tulee tutuksi muiden työntekijöiden työ – liittomme edustaa kaikkia kirkon työntekijöitä tehtävästä riippumatta. Kirkonpalvelijoiden arvoihin ovat aina kuuluneet esimerkiksi tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus, jotka ovat tietenkin luottamusmiestenkin perusominaisuuksia.

En tiedä kuinka moni luottamusmiehistämme on kirkonpalvelija, mutta varmasti meitä on paljon jo siksi, että yhdistyksemme on liiton suurin. Juuri kirkonpalvelijoihin katseeni kuitenkin kohdistuu siinä, että saisimme luottamusmiehiä niihin seurakuntiin, joissa sellaista ei ole. Varmasti aika monessa niistä on nimittäin kirkonpalvelija, joka on liittomme jäsen.

Luottamusta pitää aina rakentaa – niin edustettuihin työntekijöihin kuin työntekijöihin. Se ei synny hetkessä. Ei kannata siis luopua luottamusmiehen tehtävästä 'kevytmielisesti'. Jatkuvuus on hyvästä, kuten on toki sopiva vaihtuvuuskin. Jos ei ole tosiaan mahdollista jatkaa, kannattaa hommaan kannustaa kaveria. Siinähän tulee sitten sekä jatkuvuutta että vaihtuvuutta.

Nyt kun edessä on lämmin ja aurinkoinen kesä, on hyvää aikaa, arvonn kirkonpalvelijat, pohtia pe-

rinpohjaisesti luottamusmiehenä jatkamista tai tehtävään ryhtymistä. Itse suosittelen tätä uraa lämpimästi.

Ja oikein hyvää kesälomaakin ja toivottavasti näemme Kirkonpalvelijat ry:n koulutuspäivillä juhannuksen jälkeen Helsingissä!

Antti Ruuskanen

Kirkonpalvelijat ry:n KOULUTUSPÄIVÄT 24.–25.6.2025 Helsinki

– Saavutettavuus ja esteettömyys Kirkonpalvelijan työssä –
– Hautauskulttuuri Suomessa –

TIISTAI 24.6.2025

- 8.30-9.30 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Sokos Hotel Presidentti,
Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki
- 9.30-10.00 Koulutuspäivien avaus**
* Kokoustila
* Puheenjohtaja Mari Antila, Kirkonpalvelijat ry
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen, Kirkon alat ry
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Helsingin Tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
vs. pääsuntio Carla Ihatsu
- 10.00 Kirkonalat ry:n työmarkkinatilanne**
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Timo von Boehm, lakimies, Kirkontyömarkkinlaitos
- 11.30 Lounas**
- 13.00 Hautauskulttuuri Suomessa**
* Kyllikki Forsius
- 14.30 Kahvit**
- 15.00 Hautaustoimi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tehtävänä**
* Harri Palo, maankäyttöpäällikkö, Kirkkohallitus
- 16.30 Vuosikokous**
* Sokos Hotel Presidentti,
Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki
- 18.00 Päivällinen**

KESKIVIIKKO 25.6.2025

- 9.00 Viikkomessu**
* Helsingin Vanha kirkko, Lönnrotinkatu 6
* Juhana Kuusniemi, kappalainen
- Valokuvaus**
* Kirkon edessä
- 10.15 Esteettömyys ja saavutettavuus kirkonpalvelijan työssä**
* Helsingin Vanha kirkko
* Katri Suhonen, psykologian tohtori, teologian maisteri,
pappi
* Anni Kyröläinen, Vammaisfoorumin pääsihteeri,
valtiotieteiden maisteri
- 11.30 Lounas**
* Sokos Hotel Presidentti
- 12.30 Asenteet ja saavutettavuus**
* Sokos Hotel Presidentti
* Satu Konsti, varhaiskasvatuksen pappi
* Tuomo Burman, yrittäjä-diakoni
- 14.00 Kesäpäivien päätös**
* Seuraavat koulutuspäivät 23.–24.6.2026, Oulu
- 14.30 Lähtökahvit**

Saavutettavuus

Esteettömyys ja saavutettavuus

Katri Suhonen on psykologian tohtori, teologian maisteri, pappi ja diakoni-sosionomi. Hän työskentelee Kirkkohallituksessa saavutettavuuden ja vammaisuuden asiantuntijana. Tässä kanavassa Katri Suhonen kertoo yhdessä Vammaisfoorumin pääsihteerin, valtiotieteiden maisteri Anni Kyröläisen kanssa konkreettisesta esteettömyysindeksi-työkalusta, jonka avulla on mahdollista selvittää seurakunnan toimitilojen esteettömyys, saada suora dataa tiloista sekä kohta kohdalta etenevää tietoa esteettömyysasioiden parantamiseksi.

Anni Kyröläinen

Satu Konsti

Asenteet ja saavutettavuus

Saavutettavuus ja sen edistäminen ovat usein asenteesta kiinni. Tässä asiassa Jyväskylän seurakuntapastori Satu Konsti ja Kuopion seurakuntien luottamushen-

Tuomo Burman

kilö, Kirkon saavutettavuuden ja vammaisuuden neuvottelukunnan jäsen, diakoni ja yrittäjä Tuomo Burman keskustelevat yhdessä Katri Suhosen kanssa asenteista käytännön esimerkkien ja tilanteiden kautta.

Kanavissa puhutaan myös yleisesti esteettömyydestä ja saavutettavuudesta sekä tarjotaan mahdollisuus keskustella ja etsiä ratkaisuja omassa toimintaympäristössä oleviin esteettömyyskysymyksiin.

**Kyllikki Forsius
kertoo Tiimalasi-
lehdessä maaliskuu
1/25 eri uskontojen
ja kulttuurien
hautautavoista
sivuilla 24–27.**

Kirkonpalvelijat ry:n VUOSIKOKOUS

Aika: 24.6.2025 klo 16.30

Paikka: Sokos Hotel Presidentti, Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat sekä esitys yhdistyksen uusiksi säännöiksi.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Puheenjohtaja Mari Antila
Sihteeri Kari Hartikainen

Seuraavat koulutuspäivät 23.-24.6.2026 Oulussa

LINNANSMÄEN OPISTO

Täydenniskoulutus seurakuntien kiinteistötyöntekijöille

Seurakuntakiinteistöjen ylläpito ja turvallisuus
20 osp (paikallinen tutkinnon osa)

Lähiluennot (tammi-helmikuu 2026),
osaamisen osoittaminen omalla työpaikalla.
Ilmoittaudu mukaan: haku.linnas.fi

Lisätiedot:

- opintotoimisto, p. 02 4123 502, haku@linnas.fi
- Matti Ijäs, p. 050 4060 837, matti.ijas@linnas.fi

LINNAS.FI • Turku

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2025

MARI ANTILA

puheenjohtaja
puh. 040 834 8413
mari.antila@evl.fi

JAAKKO KARHU

puh. 044 316 1455
jaakko.karhu@evl.fi

KIRSI ROMO

puh. 044 049 300
kirsi.romo@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

TUULA LIUKKO

puh. 0400 646 993
tuula.liukko@evl.fi

TIMO LEHTO

puh. 045 3311 734
timo.lehto@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050 404 7194
jouni.honkanen@evl.fi

MAARIT VESTERINEN

puh. 041 539 8811
maarit.vesterinen@evl.fi

NINA PUSA

puh. 040 341 7046
nina.pusa@evl.fi

JERE VAINIO

puh. 040 341 7091
jere.vainio@evl.fi

Kirkon alat – YKSIN EI TARVITSE JAKSAA

Kirkon alat ry
Asemamiehenkatu 2, 6. krs
00520 Helsinki

Kyrkliga sektorn rf
Stationskarlsgatan 2
00520 Helsingfors

puhelinpalvelu 0207 912 530
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi

TOIMISTO

TOIMINNANJOHTAJA

Paula Aaltonen
Toimiston johtaminen,
hallinto- ja neuvotteluasiat
Puh. 0400 236 881

VIESTINNÄN KOORDINAATTORI**Chantry Nybergh**

Digipalvelut ja visuaalinen viestintä
Puh. 040 508 6606

JÄRJESTÖASIAANTUNTIJA

Ilona Lehmus
Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton kurssit,
yhteydet järjestöihin ja kouluttaviin laitoksiin.
Puh. 040 357 3981

CONTROLLER

Jari Bauer
Talous, laskutus
Puh. 0400 214 437

LAKIMIES

Pekka Pietinen
Evl. ja kr. järjestöjen sopimusneuvonta ja
-neuvottelut, lainopillinen neuvonta,
luottamusmieskoulutus
Puh. 040 775 3889

LAKIMIES

Anna-Leena Suppola (TK, VT)
Evl. ja ort. kirkon sopimusneuvonta ja
-neuvottelut, lainopillinen neuvonta,
luottamusmieskoulutus
Puh. 040 809 2158

*Tulemme kirkonpenkkiin eri teitä.
Kun kotoa lähtiessämme suljemme oven,
taakse jää oma elämäntodellisuutemme. Joku saa lähteä kirkkoon
huolettomin mielin, toisen sydäntä painavat erilaiset kuormat.
Tiedämme itse parhaiten, millaisia taakkoja kannamme.
Niiden arvioiminen tai arvottaminen ei kuulu muille.
Kun astumme kirkkoon, saamme tuoda koko elämämme
Jumalan eteen, hänen kannettavakseen.*

Piispa Mari Leppänen

Kirkonpalvelija

N:o 2/2025 – 71. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. – Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri
Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Anne Räisänen
Grano Oy, Kuopio
mt.taitto@grano.fi

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu	350,-
1/2 sivua	200,-
1/3 sivua	150,-

ISSN-L 0355-8258